

Svenneprøve i Kjole- og draktsyerfaget

for Oslo og Akershus 2017

**Utdeling av oppgaven fredag – kl. 10.00 på prøvested som er
Bøler Gård, Bølerveien 24, 0690 Oslo**

Tidsplan:

Fredag 13. januar	9.00 – 10.00 10.00 - 14.00	Komme i orden og sette opp utstyr Utdeling, gjennomgang og planlegging av prøven
Mandag 16. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Tirsdag 17. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Onsdag 18. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Torsdag 19. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Fredag 20. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Mandag 23. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Tirsdag 24. januar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Onsdag 25. januar	8.00 – 12.00	Svenneprøve - ferdiggjøres til kl. 12.30 - visning på kunde

Innhold:

Situasjonsbeskrivelse.....	3
Krav til antrekket	3
Praktiske opplysninger.....	3
Oppgaven omfatter	4
Planlegging med begrunnelse	4
Designprosess	4
Materialvalg	4
Framdriftsplan	4
Måltaking	4
Gjennomføring	5
Mønsterkonstruksjon	5
Søm og innprøving.....	5
Vurdering av kvalitet på eget arbeid	5
Dokumentasjon	5
Fra planleggingen:	5
Fra gjennomføringen:.....	6
Fra vurderingen:	6
Innlevering	6
Vurdering	6
Vedlegg:	7
Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen	7
Læreplan	9

Henvelndelser til nemda:

Unni Kjus tlf. 404 29 274

Turid Saugdahl tlf. 99 72 05 63

Situasjonsbeskrivelse

"Invitasjon til Jubileumsfest – vinter 2017"

Kunden din er invitert til Jubileumsfest på Østmarkseteren Restaurant, som er en gammel ærverdig tømmerbygning med vakre saler og rom fra 1926. Østmarkseteren har en idyllisk beliggenhet i skogen i nærheten av Bøler. Firmaet kunden jobber i ble grunnlagt i 1987, og kunden din ønsker å få laget et antrekk som passer til anledningen. På invitasjonen står det pent og sporty antrekk, da det også vil bli arrangert kanefart i Østmarka.

Du skal lage en jakke/overdel med bukse til kunden som passer til anledningen. Kunder ønsker også noe detaljer på plagget eller tilbehøret som viser noe fra 80-tallets særpreg.

Krav til antrekket:

Antrekket skal:

- sys til kunde med innprøving
- ha delesømmer
- ha isatte ermer
- ha krage
- ha lukning
- ha lining
- fôres hensiktsmessig
- lages av vevet stoff
- ha lomme

Praktiske opplysninger

Planlegging-, vurdering- og dokumentasjonsarbeid kan gjøres **utenom** oppsatt tid for svenneprøven, dog innenfor det utleverings- og innleveringstidspunkt som er gitt for svenneprøven. Oppgavens gjennomføringsdel **må i sin helhet** gjøres på prøvestedet innenfor det tidsrommet som er satt av til dette.

Du kan benytte deg av grunnform som er utprøvet og tilpasset til kundens mål og kroppsform. Kandidaten har mulighet til å prøve inn antrekket på kunden **to ganger** i løpet av svenneprøven.

Innprøving skal avtales med svenneprøvenemnden et døgn i forveien.

Kunden skal vise antrekket på kropp ved innlevering av svennestykket.

Alle hjelpemidler som kandidaten har brukt i læretiden er tillatt.

Det er ditt ansvar å utforme svennestykket på en slik måte at du får vist din kompetanse i faget, jmf. Læreplan i kjole- og draktsyerfaget Vg3/ opplæring i bedrift (se vedlegg)

Oppgaven omfatter

Svenneprøven består av fire deler (se forskrift til opplæringsloven § 3-57):

- a. Planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger
- b. Gjennomføring av et faglig arbeid
- c. Vurdering av eget prøvearbeid
- d. Dokumentasjon av eget prøvearbeid

Disse delene i svenneprøven går ofte over i hverandre. Det vil bl.a være nødvendig å dokumentere underveis i arbeidet, og vurdering av eget arbeid foregår fortløpende selv om det også skal oppsummeres for prøvenemnda.

Oppgaven er firedelet og omfatter:

Planlegging med begrunnelse

Planleggingsdelen omfatter arbeidet fram til og med valg av antrekk, materialvalg og planleggingen av resten av arbeidet.

Planleggingsdelen skal inneholde:

Designprosess

Du skal vise designprosessen fra inspirasjon til valgt antrekk, dette skal vises gjennom:

- Bildecollage
- Idèskisser og motetegning.
- Arbeidstegning av valgt antrekk.
- Skriftlig begrunnelse for valg av antrekk (max 1 A4 side).

Materialvalg

Du skal redegjøre for valg av materiale til antrekket, redegjørelsen skal inneholde:

- Kort skriftlig begrunnelse for valg av materiale.
- Vedlikeholdsmerking av antrekket ved bruk av symboler.
- Materialprøve.
- Kostnadsoverslag for materialkostnader.

Framdriftsplan

Du skal lage en forholdsvis detaljert plan for arbeidet i hele oppgaveperioden. Den skrevne arbeidsplanen skal:

- Inneholde tidsdisponering.
- Framstilles på en hensiktsmessig måte slik at den kan brukes som et hjelpemiddel i arbeidsprosessen. Se vedlegg:"arbeidsplan for svenneprøve"

Måltaking

Du skal ta de nødvendige mål av kunden for ha grunnlag for å utvikle mønster til antrekket. Dokumentasjon på måltaking skal inneholde:

- Målskjema med modellen/kundens mål.
- Du skal kunne gi en muntlig forklaring for prøvenemnda på framgangsmåte ved måltaking, og hvorfor de ulike målene er målt.

Tegning av plagget og materialforbruk skal utarbeides første prøvedag. Kopi av dette skal levers til prøvenemnda umiddelbart etter utarbeidelsen.

Gjennomføring

Gjennomføringsdelen omfatter det praktiske arbeidet med mønster, klipping, søm og innprøving av antrekket.

Mønsterkonstruksjon

Du kan velge om du vil konstruere mønsteret på bakgrunn av ferdig grunnform, eller om mønsteret utvikles på bakgrunn av modellering. **Mønsteret skal utarbeides trinnvis slik at utarbeidelsen fra grunnform til ferdig mønster framkommer.**(=mønsterdelene tegnes ut) Ved bruk av modellering kan dette dokumenteres med skisser eller foto. Mønsteret skal **justeres** etter de rettingene som gjøres under innprøvingene på kunden (tegnes inn på det ferdige mønsteret).

Søm og innprøving

Du skal selv velge hensiktsmessig håndverksteknisk metode ved utarbeidningen av antrekket. Du skal begrunne valgene muntlig for prøvenemnda. Antrekket skal syes til kunde. Du har mulighet til å foreta 2 innprøvinger av antrekket.

Ved innprøvinger skal representanter for prøvenemnda være tilstede. Dette er ditt ansvar.

Vurdering av kvalitet på eget arbeid

I et hvert arbeid gjøres vurderinger og valg av løsninger kontinuerlig. I samtale med svenneprøvenemnden vil du gis mulighet til å begrunne å redegjøre for dine vurderinger og valg. Du skal også gjøre en sluttvurdering av hele arbeidsprosessen fra idé til ferdig resultat. Sluttvurderingen leveres inn som en skriftlig del av dokumentasjonen.

Sluttvurderingen skal inneholde:

- Vurdering av ferdig resultat (ferdig antrekk) sett i forhold til uttrykket og intensjonen som ligger i skisser og arbeidstegninger.
- Vurdering av arbeidsprosess sett i forhold til framdriftsplan
- Vurdering av ferdig resultat (ferdig antrekk) i forhold til de håndverkstekniske valg som er gjort i prosessen.

Dokumentasjon

I dokumentasjonsdelen skal du samle dokumentasjon fra planleggingen, gjennomføringen og vurderingen. Dette skal presenteres på en helhetlig, kortfattet og oversiktlig måte.

Dokumentasjonsdelen skal inneholde:

Fra planleggingen:

- Bildecollage
- Idèskisser og motetegning.
- Arbeidstegning av valgt antrekk.
- Skriftlig begrunnelse for valg av antrekk (max. 1 A4 side).
- Kort skriftlig begrunnelse for valg av materiale.
- Vedlikeholdsmerking ved bruk av symboler.
- Materialprøve.
- Kostnadsoverslag for materialkostnader.
- Framdriftsplan.
- Målskjema med kundens mål.

Fra gjennomføringen:

- Mønster brukt til antrekket, utarbeidet trinnvis med eventuell dokumentasjon med skisser eller foto, der også endringer gjort ved innprøving framkommer på grunnformen.
- Eventuell dokumentasjon fra arbeidsprosessen ved hjelp av foto, tegninger og notater.
- Eventuelle utprøvinger av dekorelementer, detaljer og materialbearbeiding.

Fra vurderingen:

- Sluttvurdering

Innlevering

Ved innlevering skal dokumentasjonsdel og det ferdige antrekket leveres. Antrekket skal vises på kunden ved innlevering.

Vurdering

Prøve nemnda skal vurdere kandidatens kompetanse slik den er dokumentert gjennom svenneprøven. Ut fra denne dokumentasjonen skal de fastsette sin karakter. Karakteren skal gi uttrykk for i hvilken grad kandidaten har nådd målene i læreplanen for faget. Skalaen som benyttes ved karakterfastsetting for fag- og svenneprøver er tredelt: Bestått meget godt, bestått og ikke bestått.

Ved vurdering vil alle kompetansemålene fra læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift (gjelder fra 1. august 2008), kunne være gjenstand for vurdering. Gjennomføring av arbeidet, dialog med kandidaten og observasjon vil i tillegg til innlevert materiale (ferdig antrekk og dokumentasjon) danne grunnlaget for vurderingen. Det er kandidatens helhetlige kompetanse vist gjennom svenneprøven som er avgjørende for karakterfastsettelsen.

Se vedlegg:

- Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen
- Læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift,(gjelder fra 1. august 2008)

Vedlegg:

Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen

Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen

Ved vurdering vil alle kompetansemålene fra Læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift (gjelder fra 1. august 2008) kunne være gjenstand for vurdering. Gjennomføring av arbeidet, dialog med kandidaten og observasjon vil i tillegg til innlevert materiale (ferdig antrekk og dokumentasjon) danne grunnlaget for vurderingen. Det er kandidatens helhetlige kompetanse vist gjennom svenneprøven som er avgjørende for karakterfastsettelsen. Skalaen som benyttes ved karakterfastsetting for fag- og svenneprøver er tredelt: bestått meget godt, bestått og ikke bestått.

Planlegging med begrunnelse

Planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger.

Designprosess:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Benytter opplysninger gitt i situasjonsbeskrivelsen for innhenting av inspirasjon.
- Viser inspirasjon gjennom bildecollage.
- Viser designprosess gjennom skissemateriale og motetegning.
- Viser hvordan antrekket er utformet ved hjelp av arbeidstegning.
- Viser nøyaktighet og forståelse ved utforming av teknisktegning.
- Viser refleksjon og vurdering i sin skriftlige begrunnelse for valg av antrekk.

Materialvalg:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser kunnskaper omkring tekstile materialers ulike bruksegenskaper og viser evne til å vurdere betydningen av disse for valg av materiale til antrekket.
- Kjenner til og kan bruke de ulike symbolene for vedlikeholdsmerking i henhold til norsk lov.
- Kan beregne materialforbruk på en kostnadsbesparende og ressursbesparende måte.

Framdriftsplan:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Kan planlegge arbeidet på en hensiktsmessig måte.
- Kan benytte seg av egen planlegging som hjelpemiddel i det praktiske arbeidet.

Måltaking:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Kan benytte seg av målskjema ved måltaking.
- Kan benytte hensiktsmessig framgangsmåte ved måltaking og gjøre rede for hvorfor og hvordan de ulike målene tas.

Gjennomføring

Gjennomføring av et faglig arbeid.

Mønsterkonstruksjon:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Benytter seg av hensiktsmessig metode for utvikling av mønster til antrekket.
- Viser nøyaktighet og presisjon i utformingen og merkingen av mønsteret.
- Viser samsvar mellom arbeidstegning og mønsterutforming.
- Viser justeringer som er gjort etter innprøving på kunden/modellen.

Søm og innprøving:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser nøyaktighet i sømarbeidet.
- Benytter hensiktsmessig håndverksteknisk metode for utførelsen av ulike sømdetaljer.
- Benytter hensiktsmessig verktøy, utstyr og maskiner ved utførelsen av søm- og pressearbeidet.
- Viser refleksjon i begrunnelser for valgte metoder, verktøy, utstyr og maskiner ved utførelsen av søm- og pressearbeidet.
- Viser kunnskap om balanse og passform ved innprøving.
- Viser kyndig veiledning og god kommunikasjonsevne i omgang med kunden/modellen.
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved utførelsen av de ulike plaggdetaljene som er beskrevet i kravene til antrekket.
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved utførelsen av selvvalgte plaggdetaljer.
- Viser håndverksteknisk kompetanse i håndsømsarbeidet.
- Viser håndverksteknisk kompetanse i stryke- og pressearbeidet.
- Velger hensiktsmessig fôring og oppstiving av antrekket (bruk av innleggstoff/vliselin).
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved fôring og oppstiving av antrekket.
- Viser samsvar mellom arbeidstegning og sydd antrekk.
- Viser en helhetlig håndverksteknisk kompetanse på et profesjonelt nivå

Vurdering

Vurdering av eget prøvearbeid.

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av ferdig resultat sett i forhold til uttrykket og intensjonen som ligger i skisser og arbeidstegninger.
- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av egen arbeidsprosess sett i forhold til framdriftsplan.
- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av ferdig resultat sett i forhold til de valg som er gjort i arbeidsprosessen.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av eget prøvearbeid.

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser en helhetlig dokumentasjon av arbeidsprosessen fra ide til ferdig antrekk.
- Presenterer arbeidet på en oversiktlig og hensiktsmessig måte.

Vedlegg:

LÆREPLAN I KJOLE- OG DRAKTSYERFAGET VG3 / OPPLÆRING I BEDRIFT

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 4. mars 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 1. august 2008.

Formål

I kjole- og draktsyerfaget framstilles klær tilpasset enkeltkunder samt klær til mindre kolleksjoner. Behov og etterspørsel endres i tråd med moter og trender. Kjole- og draktsyerfaget skal dekke samfunnets behov for målsydde og håndverksproduserte klær der form, farge og materialer er tilpasset den enkelte.

Opplæringen skal bidra til å utvikle ferdigheter i praktisk arbeid med ulike materialer og bruk av maskiner og verktøy i kjole- og draktsyerfaget. Opplæringen skal også bidra til utvikling av ferdigheter knyttet til arbeid med form, farge og ulike sømteknikker. Videre skal opplæringen bidra til å utvikle ferdigheter i mønsterkonstruksjon og innprøving av plagg. Opplæringen skal stimulere til kreativitet og estetisk bevissthet.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er kjole- og draktsyer.

Struktur

Kjole- og draktsyerfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg3 / opplæring i bedrift	Produksjon og materialer	Design og produktutvikling

Beskrivelse av hovedområdene

Produksjon og materialer

Hovedområdet omfatter praktisk arbeid med framstilling av målsydde klær og mindre kolleksjoner. Hovedområdet omfatter også bruk av ulike søm-, monterings- og presseteknikker. Det innbefatter prøving og tilpassing av målsydde plagg. Videre omfatter hovedområdet bruk av tekstile materialer, former og farger samt framstilling av egnet tilbehør til plagg og antrekk. Helse, miljø og sikkerhet inngår også i hovedområdet.

Design og produktutvikling

Hovedområdet omfatter arbeid med tegning, grunnformer og mønstre til målsydde klær og til mindre kolleksjoner. Hovedområdet omfatter også arbeid med trender og mote- og drakthistorie. Videre omfatter hovedområdet markedsføring, kommunikasjon med kunder og andre samarbeidspartnere, prisberegning av egne produkter samt bruk av digitale verktøy.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I kjole- og draktsyerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i kjole- og draktsyerfaget innebærer å bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere om estetikk, design, tekstile materialer samt produkter og tjenester.

Å kunne lese i kjole- og draktsyerfaget innebærer å forstå og anvende faglitteratur og annen informasjon knyttet til faget. Det innebærer å bruke, arbeidstegninger, skisser, mønstre og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i kjole- og draktsyerfaget innebærer å ta mål, konstruere mønstre og beregne stoffmengde, tidsbruk og pris.

Å kunne bruke digitale verktøy i kjole- og draktsyerfaget innebærer å innhente og formidle informasjon. Det innebærer også å bruke teknologi i eget arbeid og i presentasjon av egen produksjon.

Kompetansemål

Etter Vg3

Produksjon og materialer

Mål for opplæring er at lærlingen skal kunne

- framstille målsydde klær i ulike materialer, former og farger på bakgrunn av tegninger
- overføre mønstre til materialer samt klippe og merke stoff
- utnytte materialer på en håndverksmessig måte
- utføre håndsøm, maskinsøm og andre teknikker i kjole- og draktsyerfaget
- analysere, prøve og tilpasse plagg på kunde
- velge pressemetode ut fra materiale og bruksområde
- modellere detaljer, utføre drapering, lage dekor og tilbehør tilpasset plagg og antrekk
- bruke og vedlikeholde redskaper, maskiner og verktøy i kjole- og draktsyerfaget
- presentere målsydde klær og mindre kolleksjoner
- dokumentere og vurdere eget arbeid
- gjøre rede for og ivareta gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet

Design og produktutvikling

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- lage idéskisser og motetegninger og lage arbeidstegninger til framstilling av målsydde klær og antrekk
- ta mål av kunder, konstruere og tilpasse grunnformer
- lage og forandre mønstre ut fra skisser, tegninger og målskjemaer
- velge og begrunne bruk av ulike snitt, materialer og sømteknikker
- bruke digitale verktøy i eget arbeid med design og produktutvikling
- bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder og andre om form, farge og materialer
- presentere egne produkter og tjenester i lys av ulike trender og mote- og drakthistorie
- foreta markedsundersøkelser knyttet til behov for målsydde klær
- beregne material- og tidsforbruk samt pris på egne produkter og tjenester

Vurdering

Vg3 kjole- og draktsyerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Produksjon og materialer Design og produktutvikling	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på åtte virkedager.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.